

Vlaams
Parlement

vergadering **C156**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 11 maart 2020

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het honoreren van positieve controles door de inspectie Dierenwelzijn
– 1593 (2019-2020)

3

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het honoreren van positieve controles door de inspectie Dierenwelzijn – 1593 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, de maatschappelijke gevoeligheid voor dierenwelzijn groeit en zo ook het draagvlak voor een kordaat handhavingsbeleid, vandaar dat de regering de afgelopen jaren investeerde in een versterking van het aantal inspecteurs van het departement Dierenwelzijn. Daarenboven is het meldpunt ook meer bekendgemaakt. Dat resulteerde in een stijgend aantal meldingen, waarvan een deel op hun beurt aanleiding gaven tot controles.

In antwoord op mijn eerdere vraag om uitleg over proefdieren in ons land die pijn lijden, meer bepaald vraag nummer 1474, stelde u dat "controles onaangekondigd gebeuren, tenzij het gaat over een nieuw lab, waarbij we eerst ter plaatse afstappen om ons ervan te vergewissen dat de onderzoeken in de beste omstandigheden kunnen plaatsvinden". Er bereiken ons evenwel berichten dat een aantal controles toch vooraf bekend zijn bij degenen die gecontroleerd worden. Controles, niet alleen voor proefdieren, maar ook voor andere dieren, zijn uiteraard het sluitstuk van een goed handhavingsbeleid. Ze zijn nodig om zich ervan te vergewissen dat de regels nageleefd worden. De uitkomst van zulke controles kan positief of negatief zijn. Helaas komen enkel de negatieve controles, waarbij er inbreuken worden vastgesteld, systematisch onder de aandacht, terwijl de positieve controles onder de radar blijven. Daarom is het aangewezen dat onaangekondigde controles de regel zijn. Wanneer er inbreuken worden vastgesteld, mogen daar, wat ons betreft, ook zware sancties tegenover staan. Maar als blijkt dat gecontroleerden alles volgens het boekje doen, moet dat volgens ons ook gehonoreerd worden. Goede leerlingen een pluim geven en slechte leerlingen zwaar bestraffen, vormt ook het sluitstuk van een goed, evenwichtig en kordaat handhavingsbeleid. De straffen zijn inmiddels aangepast, maar een beloningsmechanisme dat goede prestaties onder de aandacht brengt, blijft uit.

Minister, in welke mate heeft de versterking van de controledienst van het departement Dierenwelzijn aanleiding gegeven tot een verhoogde pakkans en het beter laten naleven van de dierenwelzijnsvoorwaarden? Hoe verhoudt het aandeel onaangekondigde controles vanuit Dierenwelzijn zich ten aanzien van aangekondigde controles? Blijkt uit de vaststellingen dat er een groot verschil is tussen het aantal overtredingen bij onaangekondigde controles versus de aangekondigde controles? Waarom worden gecontroleerden bij wie geen inbreuken worden vastgesteld, niet expliciet beloond of gelabeld, zodat de buitenwereld effectief weet dat ze hun dieren conform de dierenwelzijnsnormen houden? Zult u een systeem uitwerken dat gecontroleerden die de regels naleven, beloont, bijvoorbeeld door de toekenning van een label?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De beste illustratie van het succes van de inzet van extra inspecteurs zijn de cijfers. In de periode van 2014 tot nu is het aantal maandelijks behandelde dossiers gestegen met ongeveer 120 procent, een gevoelige toename dus. De pakkans is door de versterking van de inspectiedienst ook serieus toegenomen. Dat is niet meer dan logisch: meer botten in het veld leiden ook automatisch tot meer controles. Dat leidt dan op zijn beurt tot een verhoging van de pakkans.

Controles gebeuren inderdaad in principe altijd onaangekondigd. Enkel als er bij een controle in het kader van een erkenningsaanvraag niemand thuis is, wordt een

afspraak gemaakt. Maar dat gaat over de eerste erkenning. Dat is ook geen probleem.

Aangezien het niet geregistreerd wordt, kan ik u niet precies aangeven wat de verhouding is tussen aangekondigde en onaangekondigde controles, maar het aandeel aangekondigde controles is gewoon minimaal. Dat controles onaangekondigd gebeuren, is natuurlijk een evidentie.

U doet het voorstel om positief gedrag te belonen, maar wat is positief gedrag? Dat is gewoon conformiteit met de regelgeving. Ik weet niet of je moet worden beloond voor het respecteren van geldende regelgeving. In de regel doen we dat niet. Beloningen voor iets waar iedereen zich aan moet houden, dat is een beetje vreemd. Bovendien zou dat nog eens een extra last met zich meebrengen op de al bij al beperkte capaciteit die we hebben. En ik denk ook niet dat het veel invloed zou hebben op het dierenwelzijn in het algemeen.

Dat is dus de regel, maar we doen het wel bij uitzondering, bijvoorbeeld in het kader van campagnes. Een concreet voorbeeld is de actie die we aan de kust doen met Radio 2 rond 'Plage Préférée'. Van begin juli tot medio augustus doen we een campagne waarbij de dienst Dierenwelzijn op verschillende locaties aan de kust honden controleert op chipidentificatie. Er worden ook vragen gesteld of mensen wel op de hoogte zijn van de basisregels inzake de verzorging van hun dier. En degenen die in orde zijn met de chip-ID-registratie, krijgen dan wel een tas of een drinkbakje. Dat is gewoon een sympathieke actie, die dus bij uitzondering goed gedrag of conformiteit aan de regelgeving belooft. Maar uiteindelijk is dat vooral een feelgoodactie en een promotie voor dierenwelzijn en de dienst Dierenwelzijn in concreto.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Bedankt voor uw reactie, minister. Zoals ik in het begin van mijn vraagstelling meldde, is het een goede zaak dat er de afgelopen jaren fors is geïnvesteerd in het aantal inspecteurs en dat het meldpunt Dierenwelzijn ook meer bekend is gemaakt, wat inderdaad resulteerde in meer meldingen, meer controles en een grotere pakkans.

U zegt dat het een evidentie is dat controles onaangekondigd gebeuren en dat aangekondigde controles enkel gebeuren bij erkenningen. Maar ik heb u bij eerdere vraagstellingen al gezegd dat er mij echt wel veel berichten bereiken dat mensen op voorhand weten dat men gaat langskomen. Ik wil daar graag opnieuw uw aandacht op vestigen. Op die manier krijgen we natuurlijk geen echt kordaat handhavingsbeleid. En dat is toch iets waar wij echt op staan, dat weet u.

Wat het label betreft, denk ik persoonlijk dat dat niet meer werk met zich zou meebrengen. Het is belangrijk dat er onaangekondigd wordt gecontroleerd. Het aanbrengen van een label aan een voordeur of wat dan ook, is maar iets kleins, maar het is mijns inziens toch belangrijk dat mensen een signaal geven dat ze echt goed bezig zijn. Het is misschien een soort van sensibilisering. Mensen die bezig zijn met dieren en die dat doen met respect voor de dieren en ook houden van die dieren, dat mag ook aan de buitenwereld getoond worden. Jammer genoeg zien we altijd alleen het negatieve naar voren komen in de media en zo meer. Ik denk dus dat er echt nood is aan zo'n label, om de goede praktijken meer te benadrukken. U zegt dat dat misschien niet veel effect zal hebben, maar kijk bijvoorbeeld naar de BOB-campagnes. Je mag ook niet met de auto rijden als je gedronken hebt, maar toch krijg je een BOB-sleutel. Ik denk dus, met alle respect, dat het aanbrengen van een sticker na een controle, aan een voordeur of waar dan ook, of een digitaal label om op de website te zetten, zodat de gecontroleerde kan aangeven dat er controle is geweest en dat het goed is bevonden, iets heel kleins is dat toch op een positieve manier benadrukt kan worden.

Dan is er nog een ander punt dat ik wil aankaarten, minister. Ik blijf mensen over de vloer krijgen die mij aanspreken over het feit dat er ergens een controle is gebeurd, bijvoorbeeld bij particulieren, dat Dierenwelzijn langs is geweest en dat men de honden heeft weggenomen. Er is een heel juridisch dossier in gang gezet maar de beslissing van Justitie blijft uit en die mensen hebben doodleuk een nieuwe hond in huis genomen. Ik wil informeren wat u hebt ondernomen richting federale overheid om daarin dringend stappen vooruit te zetten. Ik weet dat Justitie op het federale niveau ligt, maar ik zou dat graag willen weten, want dat heeft grote gevolgen voor het betrokken dier dat in huis wordt genomen.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Ik wil de vraag van collega De Vroe enigszins ondersteunen. Er zijn zoveel mensen, zowel in de professionele als in de hobbysfeer, die met veel liefde zeer veel zorg dragen voor hun dieren en die zich dan ook geschokt voelen wanneer bepaalde beelden in de media komen waarbij mensen worden afgeschilderd als dierenbeulen. Dat reflecteert dan naar iedereen die zich in deze sectoren bezighoudt, hetzij als hobby, hetzij professioneel. Het spreekwoord zegt: 'Geef iemand een pluim en hij krijgt vleugels.' Het zou wel goed zijn dat er op een of andere manier een erkenning komt, via een label of op een andere wijze. Het zou misschien ook interessant zijn mocht u met uw sterke communicatieve vaardigheden zeggen dat er eigenlijk wel heel veel mensen zijn die het goed doen en die hun best doen. Dat blijkt ook uit de controles, want er zijn ook controles die aangeven dat het goed gebeurt. Op die manier wordt die positieve sfeer ook even in de markt gezet.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Geruchten over aangekondigde controles zijn mij niet bekend en kan ik niet bevestigen.

Achter een label voor goed gedrag schuilt een nobele intentie, maar de vraag is of je conformiteit aan de regelgeving expliciet moet belonen bij wijze van regel. Ik denk het niet. Wij doen het wel bij wijze van uitzondering, net zoals een BOB-campagne ook niet systematisch gebeurt. Niet systematisch, maar bij wijze van uitzondering doen we wel campagnes zoals 'Plage Préférée', in samenwerking met Radio 2, zoals ik u heb aangegeven. Je moet trouwens opletten voor zo'n label. Dat is maar een momentopname. Het is niet dat wanneer je een keer wordt tegengehouden in het verkeer, je blijkt conform de regelgeving te zijn en je een sticker van de BOB-campagne krijgt, je daarom altijd nuchter rijdt. Dat is gewoon een momentopname, het is geen eeuwigdurende vrijstelling. Je moet toch opletten voor eventuele misbruiken van een dergelijk label. Nog eens, we proberen positieve campagnes te voeren, hoewel die een extra druk leggen op de dienst. We voeren die in de vakantiemaanden van juli tot medio augustus.

Dat iemand vervallen wordt verklaard van het recht op het houden van een dier, kan enkel op basis van een rechterlijke uitspraak. Wij kunnen enkel administratieve boetes en bepaalde noodmaatregelen treffen, maar het vervallen verklaren van het recht op het houden van een dier, blijft tot nader order nog altijd het exclusieve privilege van de rechtbank.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw reactie. Ik moet eerlijk zeggen dat ik hoop dat u nog van mening gaat veranderen. Ik denk, met alle respect, dat er in het dierenwelzijnsbeleid een plaats is voor positieve campagnes. Er zijn heel veel mensen die dieren houden, en gelukkig houden de meesten, op enkele uitzonderingen na, van die dieren. Ik denk dus dat er meer onaangekondigde controles moeten gebeuren. U sprak van momentopnames. Wel, als er

op regelmatige basis onaangekondigd gecontroleerd wordt, dan kan dat label ook frequent aangepast worden door die meerdere momentopnames. Ik hoop oprecht dat u nog van mening wilt veranderen, want ik denk echt wel dat we nood hebben aan een positief dierenwelzijnsbeleid.

Uw opmerking over de rechterlijke uitspraak over het niet meer mogen houden van dieren, klopt volledig. Maar mijn vraag was wat u eraan gaat doen in de richting van de federale overheid om dat probleem op te lossen en te kijken of er toch nog stappen vooruit kunnen worden gezet. Ik ga daar zeer zeker in een schriftelijke vraag op terugkomen, want ik denk dat er voor de minister van Dierenwelzijn op Vlaams niveau wat dat betreft echt nog werk aan de winkel is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.